

MINISTERIE VAN BINNENLANDSE ZAKEN

B.V.D.

R 480/13

26 OKT. 2001

Deze rubricering is beëindigd na 50 r.

Aan Zijne Excellentie
de Minister-President
Plein 1813 no. 4
te
'S-GRAVENHAGE

~~Stg. GEHEIM~~

Onderwerp:

Voorbereidingen in Neder- Nr 779.888
land voor het 9e Wereld-
jeugdfestival.

's-Gravenhage, 21. APR. 1985
Stadhoudersplantsoen 25

Bijlage(n) 1

~~GEHEIM~~

Hierbij heb ik de eer Uwe Excellentie een
rapport aan te bieden betreffende: "Voorbereidingen
in Nederland voor het 9e Wereldjeugdfestival".

HET HOOFD VAN DE DIENST

Voor deze

Drs. A. Kuipers.

~~GEHEIM~~

Men gelieve steeds één zaak in één brief te behandelen en bij beantwoording nauwkeurig het onderwerp,
de dagtekening en het nummer van deze brief te vermelden.

Behoort bij schrijven no. 779.888

Ex.no. 3

Sta. GEHEIM

Dit exemplaar bestaat uit 9 blz.

GEHEIM

VOORBEREIDINGEN IN NEDERLAND VOOR HET

9e WERELDJEUGDFESTIVAL.

S a m e n v a t t i n g

26 OKT. 2001

Deze rubricering is
beëindigd na 50 jr.

Van 28 juli tot en met 7 augustus 1965 vindt in Algiers het 9e Wereldjeugdfestival plaats, georganiseerd door de Wereldfederatie van Democratische Jeugd en de Internationale Unie van Studenten.

De voorbereiding in Nederland is in handen van de Nederlandse Festivalraad, die 15 leden telt. Alhoewel acht ervan lid zijn van niet-communistische jeugd- en studentenorganisaties, hebben de communisten de sleutelposities volledig in handen. De Nederlandse delegatie zal 175 - 200 jongeren omvatten.

Wel maken de communisten zich zorgen in verband met de zeer hoge deelnemingskosten: ca f 625,- , een prijs die veel te hoog ligt voor de arbeidersjeugd van het Algemeen Nederlands Jeugdverbond, de Organisatie Progressieve Studerende Jeugd en de studentenvereniging "Perikles". Zij vrezen dat daardoor teveel niet-communisten, speciaal studenten, mee naar Algiers zullen gaan.

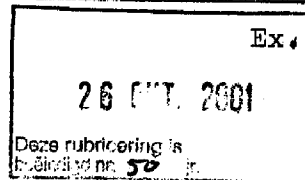
Enerzijds trachten de organisatoren nu een subsidie te verkrijgen van de Nederlandse regering, anderszijds stellen zij pogingen in het werk om te voorkomen dat de niet-communisten in de Nederlandse delegatie de overhand krijgen.

~~GEHEIM~~

Behoort bij schrijven no. 779.888

Ex. no. 2

Dit exemplaar bestaat uit 9 blz.

~~GEHEIM~~VOORBEREIDINGEN IN NEDERLAND VOOR HET9e WERELDJEUUGDFESTIVAL

(28 juli tot en met 7 augustus 1965 in Algiers)

In Nederland zijn de voorbereidingen voor het 9e communistische Wereldjeugdfestival, dat van 28 juli tot en met 7 augustus 1965 in Algiers zal worden gehouden, medio december 1964 begonnen met de oprichting van de Nederlandse Festivalraad. Deze heeft tot taak een delegatie van 175 - 200 man samen te stellen en een Nederlandse bijdrage voor het festivalprogramma te ontwerpen.

Inleiding.

Van 8 tot 10 september 1964 werd in Helsinki de constituerende vergadering van het Internationaal Voorbereidingscomité (IPC) voor het 9e Wereldjeugdfestival gehouden. Traditiegetrouw werd deze bijeengeroepen door jeugdorganisaties van het land waar het vorige festival plaatsvond. Overeenkomstig de aanbevelingen van de communistische Wereldfederatie van Democratische Jeugd (WFDJ) en de Internationale Unie van Studenten (IUS), werd Algiers als festivalstad gekozen.

Algiers.

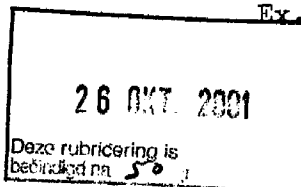
Voordien waren er ook andere aanbiedingen. Reeds in 1962 deed Fidel Castro, premier van Cuba, het voorstel het 9e Wereldjeugdfestival in zijn land te organiseren. Dit aanbod werd later nog eens herhaald door Joël Iglesias, secretaris-generaal van de Unie van Jonge Cubaanse Communisten, maar ook andere gegadigden meldden zich, zoals Indonesië, Denemarken, Italië en Bulgarije.

Begin vorig jaar werd evenwel bekend, dat ook een Afrikaans land een kans maakte. In mei 1964 reisden leidende functionarissen van de WFDJ en de IUS achtereenvolgens naar Cuba, Algerije en Bulgarije om met de regeringsautoriteiten en politieke leiders van die landen te beraadslagen. De indruk bestaat, dat de Sowjet-Russen, die de grootste geldschieters van de wereldjeugdfestivals zijn, in feite al van tevoren hadden uitgemaakt, dat het komende festival in Algerije zou moeten plaatsvinden. Het overleg in Havanna en Sofia zou in dat geval slechts

Behoort bij schrijven no. 779.888

Ex. no. 2

Dit exemplaar bestaat uit 9 blz.

~~GEHEIM~~

- 3 -

gediend hebben om daarvoor de weg te effenen.

Wellicht moet het besluit om Algiers te kiezen gezien worden als een hommage aan de Afrikaanse landen. Per slot van rekening moesten de jonge Afrikanen voor het bijwonen van een Wereldjeugdfestival in het verleden altijd naar Europa - nu is het eens omgekeerd. De organisatoren verwachten dan ook, dat de Afrikaanse jeugd in grote getale op het festival vertegenwoordigd zal zijn.

De Organisatie van Afrikaanse Eenheid (OAE) heeft, naar verluidt, gunstig gereageerd. De OAE zou besloten hebben uitvoerige informatie over het festival te verstrekken aan de regeringen, de jeugd- en de studentenorganisaties van alle aangesloten landen. Voorts zou de OAE met het Internationale Voorbereidingscomité samen willen werken bij de voorbereiding van een tijdens het festival te houden seminarium over Afrikaanse problemen en bij het organiseren van een "Dag van Solidariteit" met de nog onder koloniaal bewind staande landen.

Ook de Algerijnse regering gaf actieve medewerking. President Ben Bella werd honoris causa voorzitter van het nationale Algerijnse festivalcomité en niet alleen hij, maar ook ten minste zes van zijn ministers maken er deel van uit. Voorts zijn vertegenwoordigers van de Algerijnse jeugd- en studentenorganisaties, de vakbeweging en de vredesbeweging als lid toegetreden.

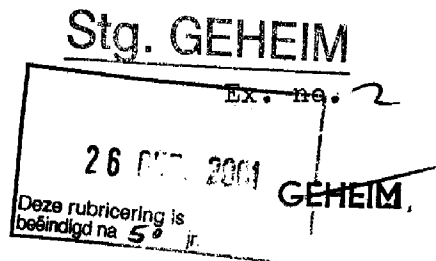
Vanuit Algerije werd nog een poging ondernomen om de World Association of Youth (WAY) - die niet communistisch is, doch veel leden-organisaties in Afrika telt - er toe over te halen tot het nationale Voorbereidingscomité toe te treden. Een delegatie van het Algerijnse Nationale Bevrijdingsfront (FLN) bezocht daartoe het secretariaat van de WAY in Brussel. Het bestuur van deze organisatie besloot tijdens een bijeenkomst in januari j.l. evenwel aan dit verzoek geen gehoor te geven, ofschoon de WAY wel als gewoon deelnemer op het festival zal zijn vertegenwoordigd.

Programma Festival.

Op een in december 1964 in Algiers gehouden bijeenkomst van het Internationaal Voorbereidingscomité werd besloten het komende festival

Behoort bij schrijven no. 779.888

Dit exemplaar bestaat uit 9 blz.

- 4 -

te organiseren onder de leuze "9e Wereldjeugdfestival van jongeren en studenten voor solidariteit, vrede en vriendschap". 15.000 tot 20.000 jongeren uit alle delen van de wereld zullen naar Algiers komen. De opening vindt plaats op 28 juli in het "Olympisch Centrum" en wordt voorafgegaan door een massale optocht door de stad, waaraan alle delegaties zullen deelnemen. De openingsceremonie wordt opge-
luisterd door een cultureel programma en een sportmanifestatie. Op vrijdag 6 augustus wordt een manifestatie voor de vrede georganiseerd, alsmede een herdenking van het feit, dat 20 jaar geleden het atoom-
bombardement op Hiroshima en Nagasaki plaatsvond. Voorts wordt er die zelfde dag een meeting in de Sahara gehouden, gericht tegen de atoom-
wapens en de atoombomproeven. In de tussenliggende dagen worden di-
verse bijeenkomsten georganiseerd, w.o. enige betreffende de solidari-
teit met Afrika, de bevrijdingsacties van jeugd en volk van Algerije en de opbouw van de nieuwe maatschappij aldaar. Ook zullen interna-
tionale werkkampen, landenontmoetingen en bijeenkomsten voor de be-
drijfsjeugd georganiseerd worden. Tijdens een speciaal meisjespro-
gramma wordt een "Miss Festival" gekozen. Voor de studenten zullen seminaria gehouden worden, die gewijd zijn aan verschillende onder-
werpen. Ook wordt er een Internationale Studenten Club gevormd.

Nederlandse Festivalraad.

De in september 1964 in Helsinki gehouden bijeenkomst van het Internationaal Voorbereidingscomité werd voor Nederland bijgewoond door Jan de Boo, lid van de dagelijkse leiding van het communistische Algemeen Nederlands Jeugdverbond (ANJV). Hij vertegenwoordigde de Stichting Nederlands Comité ter voorbereiding van Internationale Festivals en uitwisseling voor jongeren. Het bestuur van deze stichting telt vijf leden, van wie vier communist.

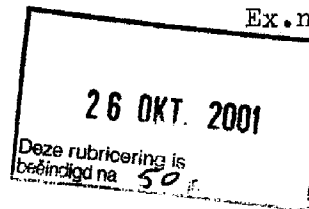
In de loop van de herfst zocht dit bestuur contact met leden van verschillende niet-communistische jeugd- en studentenorganisaties. Het slaagde erin acht jongelui te bewegen zitting te nemen in een op 10 december j.l. in Amsterdam voor deze gelegenheid opgerichte Neder-
landse Festivalraad, die in totaal uit 15 leden bestaat. Deze acht jongeren zijn lid van de volgende jeugd- en studentenorganisaties:

~~GEHEIM~~

Behoort bij schrijven no. 779.888

Ex.no. 2

Dit exemplaar bestaat uit 9 blz.

- 5 -

de Organisatie Anti-Revolutionaire Jongeren Studieclubs (ARJOS), de Jeugdorganisatie van "Kerk en Vrede", de Pacifistisch-Socialistische Jongeren Werkgroepen (PSJW), de Nederlandse Christen Studenten Vereniging (NCSV), de Rooms-Katholieke studentenvereniging "Veritas" te Utrecht, de Studentenvakbeweging (SVB), de democratisch-socialistische studentenvereniging "Politeia" en van de redactie van het Amsterdams Christenstudentenblad "Essedum". De zeven andere leden zijn communisten.

Communisten in sleutelposities.

Uit het feit dat meer dan de helft van de festivalraadsleden geen communist is, zou men kunnen afleiden, dat de communisten ten aanzien van samenwerking met andersdenkenden een meer tegemoetkomende houding hebben aangenomen. Zij hielden echter de sleutelposities in handen. Voorzitter van het bestuur van de raad is de communist André de Leeuw. Hij heeft die functie ook in het Stichtingsbestuur Nederlands Comité ter voorbereiding van Internationale Festivals. Eén van de drie vice-voorzitters is de communist Roel Walraven, voorzitter van het ANJV. De beide andere vice-voorzitters zijn Ton Regtien en G.H. Lensink. De eerste is één der oprichters van de SVB. Voor de ledenraad van de Algemene Studenten Vereniging Amsterdam (ASVA) heeft hij zitting in de Nederlandse Studentenraad (NSR). Hij is voorzitter van de democratisch-socialistische studentenvereniging "Politeia". Van hem is bekend, dat hij contact heeft met kaderleden van de communistisch georiënteerde studentenvereniging "Perikles". Volgens recente gegevens onderhoudt hij ook relaties met Trotskisten.

G.H. Lensink was tot voor kort als praeses van de NCSV buitengewoon lid van de NSR. Als zodanig diende hij tijdens de vergadering van 10 juni 1964 een motie in over het door de NSR te voeren beleid ten aanzien van de communistische Internationale Unie van Studenten (IUS). In deze motie werd voorgesteld de NSR-delegatie naar de 11e Internationale Studenten Conferentie (ISC) in Christchurch een positief standpunt te doen innemen inzake de pogingen van IUS-zijde om te komen tot samenwerking met de ISC. Deze motie werd toen met algemene stemmen aangenomen. Eind november 1964 diende hij in een NSR-vergadering opnieuw een motie in. Daarin werd voorgesteld, dat de raad zou besluiten aan

Behoort bij schrijven no. 779.888

Stg. GEHEIM

Ex.no. 2

Dit exemplaar bestaat uit 9 blz.

26 OKT. 2001

Deze rubricering is
beëindigd na 30 jr.

~~GEHEIM~~

- 6 -

het komende Wereldjeugdfestival deel te nemen.

Secretaresse van de festivalraad is de communiste Lenie Schmidt-Haks. Als landelijk-secretaresse van het ANJV en secretaresse-penningmeesteresse van het eerdergenoemde stichtingsbestuur is zij voor de communisten een betrouwbare, geroutineerde insider, bij wie vele draden van de Festivalvoorbereidingen in Nederland samenkomen.

Alhoewel de festivalraad in naam belast is met de samenstelling en de leiding van de Nederlandse delegatie, heeft het Stichtingsbestuur in werkelijkheid de organisatorische en zakelijke leiding in handen. Het draagt zorg voor alle financiële transacties, alsmede voor de correspondentie van de raad en heeft dus een grote invloed op de gang van zaken.

Festivalgrondslag.

De leden van de festivalraad gingen accoord met een door de communisten opgestelde grondslag, die als basis voor samenwerking binnen de Nederlandse delegatie moet dienen. Volgens deze grondslag geven de deelnemers aan het 9e Wereldjeugdfestival uiting aan hun verlangen het wederzijds begrip en de vriendschap te bevorderen om aldus een bijdrage te leveren aan de versterking van de wereldvrede. Het festival demonstreert de wens actief te zijn voor vreedzame coëxistentie. Dat betekent, aldus de grondslag (die iedere deelnemer dient te onderschrijven), afzien van de koude oorlog en de bewapeningswedloop, terwijl verdere spreiding van kernwapens moet worden tegengegaan. Het festival is ook bedoeld als een demonstratie voor "totale uitbanning van het kolonialisme, neo-kolonialisme, imperialisme en andere vormen van onderdrukking". Voorts wil het festival solidariteit betuigen aan de nationale onafhankelijkheidsstrijd in Afrika, Azië en Latijns-Amerika, waarin jongeren en studenten een belangrijke rol spelen. De organisatoren hopen, dat de aldus gegroeide samenwerking in de Nederlandse delegatie, ook na het festival zal blijven bestaan.

(Het doel van deze grondslag is te voorkomen, dat eventuele anti-communisten onder de delegatie-leden door tegenacties het festival zouden verstoren, zoals in vorige jaren in Wenen en Helsinki het geval was.)

~~GEHEIM~~

Dit exemplaar bestaat uit 9 blz.

26 OKT. 2001

~~GEHEIM~~

- 7

Deze rubricering is
beëindigd na 56 jr.Nederlandse deelneming

Volgens een bericht in "De Waarheid" van 8 februari j.l. hebben naast het communistische ANJV, de communistische Organisatie Progressieve Studerende Jeugd (OPJS) en de studentenvereniging "Perikles", ook enige niet-communistische studentenorganisaties zich voor deelneming aangemeld. Het betreft hier: de Nederlandse Staatkundige Studenten Federatie (NSSF), de Unie van Katholieke Studentenverenigingen in Nederland (UKSV), de Katholieke Staatkundige Studiegroepen Federatie (KSSF), de eerdergenoemde MCSV en de Vrijzinnig Christelijke Studentenbond (VCSB).

Het schijnt, dat de grote belangstelling van niet-communistische zijde de communisten in de Nederlandse festivalraad niet zo welkom is als zij dat wel willen doen voorkomen. Er dreigen namelijk moeilijkheden in verband met de te verwachten hoge deelnemerskosten. Volgens recente berichten liggen deze tussen de f 600,- en f 650,- een prijs, zo vrezen de communisten terecht, die wel door de veelal niet-communistische studenten kan worden betaald, maar voor de arbeidersjeugd van het ANJV en de OPJS te hoog ligt. Daardoor zou het gevaar ontstaan, dat in verhouding te veel niet-communisten mee naar Algiers gaan. De ANJV-leiding zou dan niet meer voldoende greep op de delegatie hebben, met alle gevolgen van dien. Daarom is het ANJV-hoofdbestuur bezig kaderleden te overtuigen van de noodzaak, koste wat het kost, mee naar Algerije te gaan.

Bovendien is de festivalraad van plan om subsidie aan de Nederlandse regering te vragen. Aan de NSR en de rooms-katholieke studenten zal verzocht worden in dit verband hun invloed ten departemente aan te wenden.

Geschied NSR - Nederlandse Festivalraad.

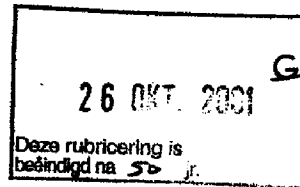
Het organiserend Nederlands comité heeft met nog meer moeilijkheden te kampen. Eind november 1964 sprak de Nederlandse Studentenraad zich uit voor deelneming aan het 9e Wereldjeugdfestival, alhoewel niet met een officiële delegatie. In plaats daarvan werd een informele commissie ingesteld, die in samenwerking met de festivalraad de studenten

~~GEHEIM~~

Dit exemplaar bestaat uit 9 blz.

- 8 -

deelneming aan het WJF moest voorbereiden. Deze commissie zou als contactorgaan optreden tussen alle "ledenorganisaties" van de NSR en de communisten.

De communistische festivalraad weigerde evenwel samen te werken met deze informele NSR-commissie. Hierdoor dreigde het overleg te verzanden, hetgeen voor verschillende NSR-leden, die in elk geval aan het Wereldfestival wensten deel te nemen, aanleiding was om te stellen, dat men dan maar buiten de NSR om contact moest zoeken met de festivalraad. Dientengevolge heeft de NSR op zijn vergadering van 16 januari j.l. de commissie ontbonden.

Naderhand bleek, dat het NSR-bestuur toch niet van plan was zich bij de situatie neer te leggen. President Duynstee nam eind januari contact op met de communist André de Leeuw, voorzitter van de festivalraad.

Bij dat gesprek verklaarde Duynstee, dat de NSR bereid was als organisatie officieel aan het Festival deel te nemen, mits zij de alleenzeggenschap zou krijgen over de samenstelling van de studenten-delegatie (naar ratio van het ledental van de deelnemende studenten-organisaties) en over het programma, dat door de Nederlandse studenten in Algiers zou worden "gebracht". Voorts eiste hij, dat ten minste 1/3 van het ledental van de Festivalraad op voordracht van de NSR zou worden benoemd.

De Leeuw weigerde op deze voorstellen in te gaan en zag kans zijn bezwaren door de festivalraad te laten bevestigen. Een aparte studentengroep, aldus een desbetreffend besluit van de festivalraad, zou niet te verenigen zijn met de solidariteitsgedachte.

Contact van Duynstee met de Sowjet-studentenraad.

De NSR-voorzitter zette zijn offensief echter voort. Van 4 tot 6 februari j.l. woonde hij in Warschau een vergadering bij van Europese nationale studenten-unies. Bij die gelegenheid ontmoette hij Alexander Brytchkov, president van de Studentenraad van de Sowjet-Unie. Duynstee legde de kwestie van de weigering van André de Leeuw aan de Russische studentenleider voor. Brytchkov toonde er zich zeer

Dit exemplaar bestaat uit 9 blz.

26 OKT. 2001

Deze rubricering is
beëindigd na 5e jr.~~GEHEIM~~

- 9 -

verheugd over, dat een nationale studentenorganisatie uit het Westen aan het festival zou willen deelnemen. Hij zegde Duynstee toe deze kwestie via zijn organisatie met het Internationaal Voorbereidingscomité te zullen opnemen. Hij adviseerde de NSR-president zulks ook te doen.

Verdere ontwikkeling,

Kort na zijn gesprek met Duynstee en met het kennelijke doel de NSR voor een voldongen feit te stellen liet André de Leeuw in "De Waarheid" van 8 februari 1965 een opgave publiceren van een aantal studentenverenigingen, die zich buiten de NSR om reeds voor deelneming aan het festival hadden opgegeven (zie blz. 7).

Met deze manoeuvre beoogde hij, dat de NSR in zijn pogingen om tot een zekere machtspositie inzake de studenten-selectie te geraken niet alleen de festivalraad tegenover zich zou vinden, doch ook de "haastige" studentenverenigingen.

Anderzijds is het mogelijk, dat de Rus Brytchkov - in persoon of via het Internationale Voorbereidingscomité van het Wereldjeugdfestival - enige druk heeft uitgeoefend op de communistische leiders van de Nederlandse festivalraad.

Opgemerkt werd, dat Roel Walraven (voorzitter van het ANJV en vice-voorzitter van de Nederlandse festivalraad) op 16 februari j.l. per trein naar Oost-Berlijn reisde, vanwaar hij op 19 februari d.a.v. weer in Nederland terugkeerde.

Of zijn reis verband hield met de onderhavige kwestie is niet bekend, maar het staat wel vast, dat het overleg tussen de festivalraad en de NSR na het gesprek van 1 februari niet werd afgebroken. Begin maart ontving de NSR nl. een brief van de festivalraad, waarin gesteld werd, dat men de NSR alsnog gaarne als deelnemer aan het festival zou inschrijven. De festival hield echter vast aan zijn eis, dat de NSR in dat geval de "grondslag" zou onderschrijven, evenals elke andere deelnemer dat heeft moeten doen. Hoe zich deze kwestie verder zal ontwikkelen moet worden afgewacht.